

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilno pisana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“: Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

DRŽAVNI ZBOR.

DUNAJ 24. Poslanska zbornica se je danes zopet sestala in je najprej izvolila dva nova podpredsednika. Volitev se je vršila po imenih. — Oddanih je bilo 250 glasov. Izvoljena sta bila posl. Romanczuk z 250 in posl. Conci z 249 glasovi. Oba novoizvoljena podpredsednika sta zahvaljevala se izjavila, da vsprejemata volitev. Vsi nujni predlogi izvezmši štiri, prijavljenih danes, so bili umaknjeni.

Zbornica je nato pričela prvo čitanje rekrutne predloge. — Minister za deželno brambo Georgi je priporočil, naj bi zbornica predlogo rešila čim prej. — Za ministrom je govoril posl. Pospisil v češkem jeziku.

Nato je povzel besedo posl. Ebenhoch. Rekel je, da je že na zadnji debati o rekrutnem kontingentu označil načelno stališče svoje stranke nasproti temu zakonskemu načrtu. Zbornica mora zakon o rekrutnem kontingentu rešiti pravočasno, da bo mogla tudi gospodarska zbornica še pred 1. marcem vsprejeti zakon. Za njegovo stranko je pri tem merodajna nagla rešitev zakona, kar je v interesu splošnosti, ker bi z odlašanjem novačenja zastali drugi posli. Njegova stranka si pridržuje pravico, da na drugem čitanju predloži opravičene želje in zahteve prebivalstva glede vojne uprave in uprave deželne brambe. (Pohvala pri krščanskih socijalcih.)

Posl. Günther je zagovarjal rekrutno predlogo. Armada je edini steber enotnosti in mogočna trdnjava nasproti inozemstvu.

Posl. Fresl je imel daljši govor v češkem jeziku. — Posl. Stransky je izjavil, da je bil za avstrijske Nemce velezaslužni minister dr. Schreiner odsvoljen od minister. predsednika pod pritiskom „Slovanske enote“ in najmanj ob sovednosti krščansko-socijalne stranke. Govornik je odločno svaril pred poskusom, ako bi se hotelo odpraviti institucijo nemškega ministra-rojaka. Govornik je izjavil, da se je minister s tem korakom stavil v odločno nasprotstvo z nemškim ljudstvom. Nemški nacionalci bodo iz tega izvajali svoje posledice.

Posl. Leopold Steiner (krščanski socij.) je odločno odbijal trditev posl. Stranskega glede krščanskih socijalcev, češ, da je povsem neresnična ter je izjavil, da se bodo krščan. socijalci vedno držali nemške celokupnosti.

Rekrutna predloga je bila potem odkazana vojnemu odseku. Zbornica je nato pričela razpravljati danes uložene nujne predloge.

Posl. Grafenauer je utemeljeval svoj nujni predlog glede postopanja uradniškega osebja državnih železnic na Koroškem nasproti slovenskemu prebivalstvu ter je izjavil, da si nočejo Slovenci pridobiti nikake pravice, marveč da hočejo le braniti, da se jim ne odvzame do leta 1907 priznana pravica. Pravico, ki se jo priznava nemškim manjšinam na Češkem, naj se priznava tudi slovenskim manjšinam v alpskih deželah. Doslej se ni bilo pravično nasproti Slovanom tudi tam, kjer so v večini, kakor na Češkem in na Kranjskem. Pretirani nacionalizem Nemcev se mora nekoliko ponizati, še-le potem bo možno govoriti o narodnem miru v Avstriji. Govornik je konečno prosil, naj se njegovemu predlogu prizna nujnost. (Živahna pohvala pri Slovencih.) — Nato je bila razprava prekinjena. — Sledilo

PODLISTEK.

Lastna ovira...

Zgodba iz igrskega življenja. — Po Maks Bernu VALO BRATINA.

Ko je padel čisto nepričakovano, kar naenkrat pred moje noge ta majhen venec, brez kakega traka in brez napisa, sem zgubil svo zavest. — Namesto, da bi pobral venec, so iskale oči brezuspešno po parterju. Sledilo je burno ploskanje; in le s trudom sem jecljal besede zadnjega prizora do konca. To nepričakovano odlikovanje me je popolnoma izruvalo iz moje vloge: naenkrat sem stal nasproti komadu in soigralcem kot popoln tujec; in srčno sem bil vesel, ko se je spustilo visoko gor izpod sofite, samo na zunanji strani poslikano zagrinjalo, in udarilo s težkim udarcem ob oder pred rampo kakor mogočna stena, ki ločuje svet prevare od sveta laži. —

je več vprašanj. Poslanec Prochazka in posl. Stransky sta predlagala, naj se predlogo o pragmatiki odkaze brez prvega čitanja odseku za državne uslužbenke. Ker je posl. Fresl temu prigovarjal, je posl. Prochazka predlagal, naj se prvo čitanje službene pragmatike postavi na dnevni red takoj po zakonu proti pijančevanju. Predsednik je predlog vsprejel.

Nato je bila seja zaključena. Prihodnja seja v soboto.

Nemške svobodomiselnne stranke in Bienenrth.

DUNAJ 24. Nemške svobodomiselnne stranke so imele danes skupno sejo, na kateri, je Wolf predlagal, naj se naznani Bienenrthu, da z ozirom na njegovo preziranje Nemcev ne more več računati na podporo nemških svobodomiselnih strank. Predlog je bil odklonjen z 38 proti 19 glasovom.

Poslanca Gross in Prade sta stavila predlog, v katerem se izraža bivšemu ministru dr. Schreinerju imenom nemškega naroda zahvalo za njegovo plodnosno delovanje. Ob enem se izreče grajo nad načinom, kakor je bil dr. Schreiner odpuščen in da se nemški svobodomiselnici nikakor ne odpovedo mestu nemškega ministra-rojaka ter si pridržujejo izvajati posledice iz odstranitve dr. Schreinerja. Prvi del tega predloga je bil sprejet enoglasno, drugi skoro enoglasno.

Seja krščanskih socijalcev.

DUNAJ 24. V današnji seji krščansko socijalne zveze je podal dr. Gessman najprvo poročilo o izvanredno resnem položaju, v katerem se nahaja voditelj stranke dr. Lueger, izrazil je trdno nado, da se obćudovanja vredni naravi dr. Luegerja posreči, pomočjo Vsevečnega premagati bolezen. Na to je podal dr. Gessman podrobno poročilo o politiški situaciji.

Aehrenthal v Berlinu.

BEROLIN 24. Minister za unanje stvari grof Aehrenthal je danes popoldne napravil nekoliko privatnih posetov. Ob 5. uri popol. se je poslovil v avstro-ogr. poslaništvu in je imel potem pogovor z državnim kancelarjem Bethman-Hollwegom. Danes zvečer odputuje Aehrenthal v Monakov.

Bulič odložil mandat.

DUNAJ 24. Mons. Bulič, poslanec Splita je sporočil predsedniku drž. zbora, da odlaga svoj mandat.

Prihodnji predsednik ogrske magnatske zbornice.

BUDIMPESTA 24. Govori se, da postane predsednik magnatske zbornice grof Andrej Csekonic.

Dr. Lueger na smrtni postelji.

DUNAJ 24. Stanje župana dr. Luegerja je brezupno. Njegovo stanje se je nenadoma poslabšalo, ker se je začela razkvarjati kri. Opoludne so zdravniki poskušali ojačiti bolnika z inhalacijo kisika.

DUNAJ 24. Danes zjutraj izdani buletin o stanju dr. Luegerja se glasi: temperatura 36,9, puls 74. V prihodnjih 24 urah utegne priti do katastrofe.

DUNAJ 24. V predpoludanskih urah je bilo stanje župana dr. Luegerja v toliko nevarno, ker niso obisti izvrševale svojega posla. Po 3 uri so se pa obisti izpraznile, tako da ni od strani obisti neposredne nevarnosti. Stanje je vedno zelo opasno. Katastrofe vendar ni še neposredno pričakovati.

DUNAJ 24. Danes zvečer izdani buletin o stanju dr. Luegerja se glasi: tempera-

Ko sem stopil z vencem v roki v ozko, zatuho garderobo, da bi se ob medlem svitu petrolejke in pred napolslepim oglealom obrisal in umil, sem slišal z vseh stranic hehetanje.

„Za vlogo, ki jo je nesel danes ta zeleni in nezreli patron k pogrebu, je dobil mrtvaški venec“ — je godrnjal neki stari komedijant, medtem ko je zlovilno zaprl svojo šatulo za šminko.

Sele tedaj sem opazoval natančneje svoj venec, ki v resnici ni bil spleten iz lovora, temveč iz zimzelena in...

Iz pijanosti najvišje umetniške blaženosti sem padel naenkrat v bridko otožnost. Ali me je zasmehovanje kolegov spravilo v tako slabo voljo? Ali me je tlačila zavest, da moje nerazumno, vihravo izvajanje vloge ni zaslužilo prižnanja? Ali pa me je morda ozlovoljil ta zagonetni mrtvaški venec?... Sam nisem vedel, kaj je krivo moji otožnosti. Počasi in neokretno sem odlagal posamične dele pisanega kostuma; in šele potem, ko sem se spremenil iz gledališkega kralja v čisto vsakdanjega reveža, mi je postalo nekoliko lažje in sem se malo razvedril.

Garderoba se je polagoma ispraznjevala

tura 36,5, utripanje 76. Stanje moči nespremenjeno. Zdravniki se boje komplikacij od od strani obisti, kar je velike nevarnosti za najbližji čas.

Povišanje carinskih tarifov v Srbiji.

BELIGRAD 24. Od merodajne strani izjavljajo, da se zakonska novela glede povišanja carinskih postavkov avtonomnega carinskega tarifa, ki je bila predložena skupščini, v prvi vrsti ozira na čisto fiskalno potrebnost srbske države. Ne gre za neprijateljsko odredbo nasproti avstro-ogrski, marveč za varstvo srbskih trgovskih interesov. To izhaja že od tod, ker se po novem zakonskem načrtu znatno povišajo ne le carinski postavki maksimalnega tarifa, ampak tudi oni minimalnega tarifa. Deloma se razlika med obema tarifama tako zmanjšuje, da se uvozni pogoji pogodbenih držav poslabšajo avstro-ogrskemu blagu v prilog, četudi ostane avstro-ogrski uvoz vsled brezpogodbenege stanja tudi zanaprej oviran.

K temu se mora seveda pripomniti, da se zviševanje minimalnega tarifa vrednost eventualne prihodnje pogodbe največje pogodnosti znatno zniža za Avstro-Ogrsko.

Bolgarsko-ruski odnošaji.

PETROGRAD 24. Službena „Rosija“ piše povodom potovanja carja Ferdinanda v Rusijo: „Zveze med Bolgarsko in Rusijo so bile vedno najboljše, izlasti so se pa znatno ucvrstile v zadnjih dveh letih.“

Potovanje bolgarskega carja Ferdinanda v Petrograd.

BELIGRAD 24. Tukajšnji listi so priobčili namišljeni razgovor nekega časnikarja s carjem Ferdinandom o pomenu in svrhi potovanja v Petrograd. Car Ferdinand je rekel: Glavna svrha mojega poseta v Petrogradu je, da opozorim tamošnje odločilne kroge na preganjanje bolgarskega elementa v Macedoniji in jih prosim za zaščito.

V Belemgradu se splošno misli, da je bolgarski car Ferdinand potoval v Petrograd radi macedonskega vprašanja.

PETROGRAD 24. Bolgarski car Ferdinand in carica Eleonora sta včeraj ob 5 uri pop. dospela v Carskoje Selo. Na kolodvoru je gosta pozdravil car Nikolaj ter veliki knezi in kneginje. Car Ferdinand si je ogledal častno stotnijo gardnih kirasirjev in jo pozdravil v ruskem jeziku. Godba je zasvirala bolgarsko himno. Bolgarska carska dvojica se je nastanila v veliki palači v Carskem Selu.

Srbija izganja črnogorske emigrante.

BELIGRAD 24. Vlada je pričela izganjati črnogorske emigrante, kar stavljajo v zvezo s predstojecim posetom črnogorskega kneza v Belemgradu. Javnost obsoja odredbo srbske vlade nasproti političnim beguncem.

Hervé obsojen.

PARIZ 24. Antimilitarist Hervé, glavni urednik lista „La Guerre Social“ je bil danes od porotnega sodišča obsojen v štiriletno ječo in v 1000 frankov denarne globe. — Hervé je namreč v nekem članku poveljeval apaša Liabeufa, ki je bil nedavno ubil nekega policijskega uradnika. Soobtoženi izdajatelj lista Raoul je bil oproščen.

TURČIJA.

Nabore Turčije za vojno mornarice.

CARIGRAD 24. Kakor javljajo listi, razpravlja vlada s trdno Krup glede uredbe brezličnega brzovanja na vojnih ladijah in radi armiranja štirih na novo kupljenih torpednih lovcev.

in je postajala vedno temnejša, kajti igralci so eden za drugim ugašali luč pred svojim oglealom, ko so bili gotovi s preoblačenjem. V mračnem prostoru je nastala taka tihoča, da je bilo slišati vsako podgano, ki je počenjala svojo neugodnost pod bližnjim odrom. Začel sem vleči na uho... Silno tesno mi je postajalo pri srcu... Zazdelo se mi je naenkrat, da na oni strani zagrinjala v orkestru nekdo prijemlje za strune nekega instrumenta; kajti pod davno ugaslo rampo je zvenel umirajoč vzdih... Skozi neko okno pa je žvižgal nočni veter svojo tubobno pesem, kakor skozi lino podružnice...

Moji živci so bili tako prenapeti, da sem se pred inspicijentom, ki je prišel s ključ v roki pogledat, če že lahko zapre izhod, tako prestrašil, kakor da je prišel duh z onega sveta. Potem sem dal zimzenov venec preko roke in sem nastopil pot proti domu.

Gledališko poslopje je stalo popolnoma samo zase sredi prostornega trga, nad katerim je tisti večer plavala polna luna... Kakor zlate bleščice iz baržunastega baldahina, so se dvigale migljajoče zvezde iz modrega eterja.

Ravno ko sem hotel zaviti v neko

Izstopanje poslancev iz mladoturške stranke.

CARIGRAD 24. V zadnjem času je izstopilo več poslancev iz mladoturške stranke. Abdul Hamid.

CARIGRAD 24. Listi objavljajo udanno komunike, v katerem se dementuje vest o smrti bivšega sultana Abdul Hamida. Zdravstveno stanje sultana je nespremenjeno.

Abdul Hamidovo premoženje.

CARIGRAD 24. List „Sabah“ poroča, da so odstranjene vse ovire z nemško državno banko glede depotov, ki jih ima Abdul Hamid v isti. Vložke se izroči turški vladi. Civilni listi Abdul Hamida se bo odračunalo vsak mesec 400 funtov za sina in tri hčere, ki so bili spravljeni sem.

Carigrad 24. V Meki so konstatirali en slučaj kuge.

Dunaj 24. Danes je pričela v trgovinskem ministerstvu četrtja seja prvega stalnega oddelka obrtnega sveta.

Curih 24. Narodna banka je znižala diskont od 3 in pol na 3 od sto.

Potsdam 24. Pesnik in pisatelj Dagobert Gerhard Amyntor je danes popoldne umrl v starosti 79 let.

Frankobrod 24. Kakor poroča „Frankf. Zeitung“ iz New-Yorka, se je 24 tobačnih družb v Georgiji in Floridi združilo. Skupna glavčina znaša 7 mil. dolarjev.

London 24. Kakor poroča Reuterjev biró iz Kalkute, bi bili Kitajci kmalu vjeli Dalai-lamo na njegovem begu. Sodi se, da bo zaprosil za aziljenco pri indijskem podkralju.

Pariz 24. Danes se je vršil dvoboj med bivšim ministrom za kolonije Millieux La Croix in senatorjem Lintithacom. Takoj na prvem spopadu je dobil poslednji globoko rano na podlaktu. Zdravniki in sekundanti so na to proglasili dvoboj izvršenim. Nasprotnika sta se spravila.

Vseučiliško vprašanje in izdajstvo v deželnem zboru goriškem.

Kakor smo pričakovali: „Gorica“ se je zapodila srdito v ogenj, da brani poslance svoje stranke pred očitanjem izdajstva na najvišem kulturnem interesu našega naroda — ob vseučiliščnem vprašanju — in na življenskem političnem interesu naroda, nerazdružljivo spojenem s tem vprašanjem.

Z veliko srditostjo so se vrgli v ogenj; ali pri tem tudi z neverjetno nerodnostjo, da so si v svoji besedičnosti ožgali prste in osmodili svojo politično reputacijo tako, da bi morali — ako ne bi bile razmere v Slozencih tako nezdrave in zastrupljene in pojmi o narodni politiki tako skvarjeni — z mesta v politični pokoj kakor pohabljeni in za vsako res narodno politiko nesposobni — maroderji.

Ta „obramba“ v „Gorici“ nam je še le prav odprla vpogled, da vidimo, kaka opustošenja moreta osebna besnost in strankarski fanatizem provzročati v glavi in duši človeka. Glava ne more več logično misliti, a srce je prazno: brez čustva, brez ljubavi, brez usmiljenja, in — recimo kar naravnost — brez srama!

Le čelo, ki ne more pordeti več od srama, tudi kadar taji ali zavija notorična, vsemu svetu znana dejstva, more narekovati, kar čitamo v „Gorici“ od 22. februvarja!

Prosimo poslušajte! „Gorica“ piše: „Post.

stransko ulico, je stopila k meni s prese-

netljivo burnostjo neka mlada deklica. „Ali mi morete oprostiti, je klicala, da sem vas izpostavila roganjav vaših kolegov? Jaz sama sem kriva, vendar poslušajte mojo opravičbo!... Neka moja mlada lepa prijateljica, kateri na ljubo sem prišla za nekaj dni sem iz bližnjega mesteca, se prištevam najtoplejim čestilkam vašega talenta. Takoj ko sem dospela sem, je obrnila z mladeniško zgornostno pogovor na vas prepričana, da me mora zanimati vse to, kar zanima njo. Ah, če bi vi pojмили, s kakšno jeksaltacijo ona govori o vas!“

„Kdo je, kako se zove ta lepa neznanica, ki me osrečuje s svojo naklonjenostjo in čuvstvom?“ sem prekinil govor mlade deklice z umevno radovednostjo.

„Imena ne smem izdati“, je odgovorila z gotovostjo; tudi zanimanje moje prijateljice za vas bi bila zatajevala, ako bi ne smatrala za svojo dolžnost, opravičiti se giede tega neprimerne darila, da ne boste mislili, da je to siromašno odlikovanje kaka frivolna šala.

(Pride še.)

Berbuč ga je (Piccinini) potolažil, da v obče ne obstoja junktim med italijansko in slovensko univerzo, kar istinito tudi ne obstoja, kajti slovenska univerza je postulat slov. naroda, ki ima pravico do višje omike, in ta postulat je utemeljen v potrebi slovenske univerze, ne oziraje se na to, ali dobijo Italijani svoje vseučilišče ali ne. Le za slučaj, da bi vlada hotela vstreti Italijanom in ustanoviti italijansko univerzo, le za ta slučaj zahtevajo Slovenci takoj tudi slovensko. Le v tem smislu obstoja junktim med italijanskimi in slovenskimi zahtevami, le v tem smislu razumeva tudi dr. Susteršič in sploh drž. slov. poslanci ta junktim.

V nasprotnem slučaju bi bila zahteva po slov. vseučilišču le nekako kljubovanje proti ustanovitvi laške univerze. V tem slučaju bi ne bila slovenska zahteva resna, bi ne odgovarjala potrebi, marveč bi se bila ta ideja rodila le v svrhu, da bi se laško vseučilišče zaprečilo. Če zavzemajo gospodje pri „Edinosti“ to stališče, svobodno jim; mi smo nasprotnega mnenja.

Kar se pa tiče časa, je junktim med slovensko in laško univerzo povsem dočno izražen. Dr. Pettarin je zahteval, naj se italijanska univerza takoj (immediatamente) otvori, prof. Berbuč pa, naj se slovensko vseučilišče istočasno odpre. Po skupnem dogovoru vseh strank se je pa ta „istočasno“ spremenil v „takoj“.

Kar se tiče mesta, kje naj se univerza otvori, priznava pa sama „Edinost“, da so tržaški Slovenci vže barantali z Lahi, da bi se ustanovila v Trstu; a zadnji niso hoteli plačati visoke cene, katero so Slovenci zahtevali. V tem oziru niso goriški poslanci ničesar pokvarili. Oni niso stali te postulatov, ker niso v to poklicani, to je naloga državnih poslancev.

Slovenski svet lahko strmi na brezstidnosti tega goriškega farizejstva.

Drzno igro z besedami „istočasno“ in „takoj“ hočemo absolvirati na kratko. V nemškem poročilu korespondenčnega biro-a — ki prihaja iz peresa vladnega zastopnika v deželnem zboru — je stalo: „ehestens-“, „čim prej“ in ne „takoj“. V laškem poročilu v vladnem „Osservatoriu“ pa je stalo „quanto prima“ — zopet „čim prej“ in ne „takoj“!! Po verziji v „Soči“ so postavili v Berbučev predlog „tosto“, kar zopet ne pomenja „istočasno“, ampak „kmalu“!

Da pa „Gorica“ sedaj res taji suha dejstva, da torej prav po nekrščanski laži, to ovaja ona sama se svojim neprevidnim besedičenjem, ko pravi, da slovenska univerza je postulat slovenskega naroda brez vsacega ozira na to, ali Italijani dobe svojo univerzo ali ne!

Te stilistične cvetke vendar logično misleč človek ne more umeti drugače, nego da gospoda ne zahtevajo, da se slovensko vseučilišče ustanovi istočasno z italijanskim! Tu vidimo, kako so se gospodje, ki jim je „Gorica“ glasilo, popolnoma prilagodili naziranju Italijanov ob vseučiliškem vprašanju. Tudi Italijani razlagajo stvar tako, da je njihovo vprašanje popolnoma ločeno od našega; in ker je njihovo — kakor pravijo — že bolj dozorelo, naj se tudi popred reši! To stališče so si osvojili tudi slovenski poslanci v goriškem deželnem zboru. Po njihovem predlogu more vlada takoj ustanoviti laško vseučilišče v Trstu, Slovencem pa ostaja nedotaknena pravica, da se še le nadalje bore za svoj od italijanskega neodvisni postulat!

Nadaljna trditve v „Gorici“, da junktim, kakor ga zahtevamo mi, bi pomenjal le kljubovanje proti ustanovitvi laškega vseučilišča. Ne da bi kaj koristil slovenskemu — ta trditve bi bila vredna ali vsacega Efi-jalta, ali pa človeka, ki ne ve več, kar govori in piše. Nikdo od nas ne zahteva junktima zato, da bi preprečil italijansko univerzo, marveč ga zahtevamo zato, da s tem zagotovimo tudi slovensko univerzo. Kdor pozna naše avstrijske vlade, temu ne treba še le praviti, kako bi prišlo prav gotovo, ako ne obvežemo vlade na tak način. Vlada bi se veselila, da se je iznebila sitnega italijanskega vseučilišnega vprašanja in v tem svojem zadovoljstvu bi se srečno smejala — otročji naivnosti Slovencev!

„Gorica“ laže dalje, da smo mi sami priznali, da smo že barantali z Lahi, da se laška univerza ustanovi v Trstu! To je zopet nesramna falzifikacija naše pripombe. Mi smo rekli le, da smo postali mehkeji v toliko, da bi eventualno privolili v Trst kakor sedež italijanskega vseučilišča pod pogojem, da tržaški Slovenci dobe primerno visoke kompenzacije na šolskem polju!! Ono naše barantanje z Italijani, o katerem zlobno besediči „Gorica“, pa ni bilo nič drugega nego neobvezen informativen pogovor par oseb na Dunaju, ki pa mu je bil takoj konec, čim so Italijani v Primorju izdali parolo, da ne privole prav v ničesar.

Glavno pa je to, da smo se mi takoj in brezpogojno pokorili sklepu naše delega-

V protest proti napadu ljubljansk. lista „Slovenec“ na družbo sv. Cir. in Metoda, vpišite se vsi v isto ali pa darujte iste vsak po svoji moči.

cije na Dunaju po predlogu posl. dra. Susteršiča: da se Trst kakor sedež italijanskega vseučilišča brezpogojno odklanja! Vsprito tega je povsem irrelevantno, ali smo imeli mi v kakem posebnem momentu kake posebne želje. In kakor smo se pokorili mi, tako bi se bili morali pokoriti tudi gospodje v Gorici. Vseučiliško vprašanje, je vseslov. in je more reševati le vodstvo slov. skupnosti. Gospodje v Gorici so dobili uničevalno obsodbo po izjavi dra. Susteršiča na konferenci klubovih načelnikov na Dunaju, — glej včerajšnje brzojavke — da Slovani imajo sklep, radi katerega se protivi, da bi se predloga o italijanskem vseučilišču izročila odseku brez prvega čitanja. V Gorici jednostavno niso imeli pravice do kakršnih si bodi izjav ali dogovorov z Italijani ob tem vprašanju. Zato so se svojim postopanjem zagrešili grdo kršenje solidarnosti in discipline, ki more zlo otežkočati taktiko naše delegacije in globoko oškodovati skupni narodni interes in tržaško slovensko pozicijo posebej. Oziranjem na to poslednjo imajo gospodje v Gorici izgovor, ki pomenja višek frivolnosti, cinizma in slovenskega nihilizma. Pač so si prisvajali pravico v to, da brez vsacega ozira na ostalo Slovenstvo na krožniku nudijo Italijanom univerzo, in da s tem križajo vso taktiko državnih poslancev; glede eventualnih kompenzacij Slovincem v prilog pa menijo cinično in frivolno: to ni naša stvar, to je stvar državnih poslancev!!

Za tako početje mi res ne vemo drugega označenja, nego: narodno izdajstvo!

Poljaki in slovenski kongres v Sofiji.

Kakor znano, so Poljaki na posvetovalnih izjavili, da se kongresa v Sofiji ne more udeležiti. Zanimivo je, kaj pravita o tem poljska člena slovenskega izvrševalnega odbora: Dmowski in Straszewicz. Ta poslednji je v nekem intervjuu z dopisnikom lista „Kuryer litewski“ izjavil sledeče: V Sofijo pojdemo le v slučaju, ako se prej prepričamo, da se nam ne bo treba bojevati za svoje elementarne zahteve in ako se ga udeležijo tudi oni Rusi, s katerimi smo se principijelno že zjediniili. G. Dmowski je rekel: „V svoji izjavi smo povedali, da se danes v današnjih razmerah, ne moremo še odločiti za udeležbo na sofijskem kongresu. Jaz in marsikdo drugi smo mnenja, da se te razmere ne spremenijo tako kmalu. To kar sem sedaj videl in slišal v Petrogradu, priča kako se val slepega nacionalizma hitro vzdiguje. Radi tega se mi zdi nemožno vsako sporazumljenje glede rusko-poljskih odnosov. Zato sem prepričan, da ne pojdemo v Sofijo, kar sem tudi jasno raztolmačil svojim kolegom.“

Glede rusko-poljske mirovne komisije meni g. Dmowski, da ta vsaj nekaj pripomore k pojasnitvi poljskega vprašanja. Prične se bržkone razpravljati o šolskem vprašanju, o rabi poljskega jezika v upravi in sodstvu.

Kakor razvidno iz izjav dveh uglednih poljskih politikov, prevladuje v poljskih krogih glede rešitve rusko-poljskega vprašanja in udeležbe na sofijskem kongresu zelo pesimistično mnenje, kateremu vzroke je jasno razložil dr. Kramar v „Narodnih listih“. — Ako bo na obeh straneh nekoliko dobre volje in popustljivosti, smo prepričani, da se temni oblaki počasi razpršijo in da pride med obema največjima slovanskima narodoma vsaj do zblizanja, ako ne do sporazuma. Res je, da se stoletni spori ne dajo kar čez noč odpraviti, vendar je gotovo, da z zmago svobode in demokracije na Ruskem zasije tudi Poljakom solnce lepše bodočnosti. Kar se tiče udeležbe na kongresu v Sofiji, povdarjamo še enkrat, da s svojo abstinenco Poljaki gotovo ne bodo koristili stvari. Od tega bodo imeli največje veselje edino le Nemci. Zato naj Poljaki dobro prevdarijo, predno sklenejo kaj odločilnega.

Dnevne vesti.

Mestni svet. Med vlogami je bila prečitana tudi peticija N. D. O. glede druginje stanovanj. Peticija je odstopljena mestnemu odboru.

Sklenilo se je ustanoviti pri sv. Jakobu podružnično mestne zastavljavnice. Pri točki, da bi se nakazalo istrski dež. razstavi primerno podporo, je predlagal Budinich, da se vrne predlog mestnemu odboru za zboljšanje.

Luccatelli je predlagal, da se nakáže 5000 K.

Spazzal je podpiral Luccatellijev predlog.

Slavik je izjavil, da istrski Slovani ne bodo sodelovali pri razstavi, zato bodo glasovali slovenski svetovalci proti podpori.

Sprejet je bil Budinichev predlog. Na dnevnem redu je bil Puecherjev predlog, da se spolni počenši z letom 1911 obč. proračun z novim upravnim oddelkom, ki naj bi se nazval: Socijalna politika občine.

Puecher je po svoji stari navadi klatil zvezde, mučil svetovalce cele tri četrt ure z razvijanjem svojih fantastičnih problemov.

Arch je predlagal da se izroči Puecherjev predlog odseku za „politiko dela“.

Odobrilo se je način pokritja zneska K 245.312, za kar je bil prekoračen proračun mestne norišnice.

Svet. Picciola je očital mestnemu tehniškemu uradu nemarnost, ker je bil le vsled pogrešk tehniškega urada proračun za toliko prekoračen.

Ravnatelj tehn. urada Boccasini je opravičeval tehni urad, povdarjajoč, da znašajo vsi stroški za norišnico 3.892.000 in torej prekoračena svota razmeroma ni velika.

Sklenjeno je bilo, da se osnuje v mestni ubožnici marmornat doprsni kip pok. viteza Felice Machliga.

Sprejet je bil predlog odseka glede osnutja podporne bolniške blagajne pri mestni klavnicni, da se zadevo odstopi mestnemu odboru.

Sprejeti so bili predlogi glede pokritja nekaterih naknadnih kreditov. Predlog, da se osnuje poseben hidrotehnični urad, je bil oddan vodnemu odseku v študijo.

Seja je začela ob 7.30 in končala ob 9. uri zvečer.

Na dunajski zemljodelski visoki šoli je g. V. pl. Zirnfeld član društva „Kras“ 19. t. m. naredil tretji državni izpit ter tako pomnožil pičlo število slov. inženirjev gozdarstva. Cestitamo!

Nov plemič. Cesar je podelil plemstvo predstojniku pristanišnega in pomorsko-sanitnega kapitanata v Trstu, pomorskemu nadzorniku Aleksandru Milinkoviću povodom njegovega umirovljenja po več nego petdesetletnem službovanju.

Iz tabora — solzarjev. Iz delavskih krogov smo prejeli: Resničen pregovor, je oni, ki pravi, da jezik pada vedno le na bolni zob.

Mi tržaški Slovenci smo ljubljanskim in goriškim znancem zob, ki jih boli in ki bi ga izdrl, ko bi le — mogli. „Klepetulje“, „stare babe“, „solzarji“ itd., smo mi novodobnim Vihingom, ki skušajo uničiti, ali vsaj potlačiti našo prekornostno družbo sv. Bratov Cirila in Metodija. In zakaj nas zmerjajo ti vrli naši bratje? Zato, ker se mi nočemo klati bratomorno; ker jim nočemo slediti v vničevanju vsega, kar je narodno, slovensko! Zato, ker se nočemo sprijazniti z delovanjem bratskih grobokopov slovenskega naroda! Zato smo babe, klepetulje, cunj, solzarji itd.! Mi naj bi zdaj uničili vse, kar smo z največjo muko in naporom zgradili tekom zadnjega četrstoletja?!

Mi, ki smo tu v neprestanem boju za-se in za to, da varujemo zaledje goriškim in ljubljanskim bratom, mi naj bi se medsebojno klati z edinim namenom, da bi na lastnih grobeh dosegli milostno prijateljstvo izvestnih prenapetežev?! Ne in ne! Ako pa so uverjeni, da imajo tudi tu bogve koliko zaslonbe, naj že enkrat skličejo javen shod v Trstu, da bomo že enkrat videli armado — nesolzarjev. Mi jim že danes prorokujemo ogromen vspeh takega shoda. In ta vspeh bo shod gotovo imel, da bo marsikdo ozdravljen od — megalomanije. Da nas vedno drzajo in zbadajo, je krivo to, da smo mi (kakor že rečeno) oni zob, ki jih boli in ki bi ga radi malce izdrl; ali prepričani naj bodo, da mi izderemo njim strupeni jezik, prej nego nas oni uničijo! Mi se hočemo „solziti“ še nadalje! Ako pa izvolijo priti v Trst v obiske k nam „klepetuljam“, jih zopet bratski vsprejmemo v tej naši — solzni dolini — priti pa jim je v slovenski poštini obleki, ker ko bi si izvolili nadeti Vihingova oblaci — bi jih tržaški solzarji tako obsolžili, da bi jim bilo gorje!

Mi ostanemo solzarji — kakor smo nazvani po lastnih bratih v plačilo za naše muke in trpljenja!

Zelim pa, da bi z našimi solzami privabili prekornosti naši Ciril Metodovi družbi mnogo, mnogo svetlih kronic, s katerimi naj še nadalje rešuje tisoče slovenskih otrok iz žrela Lahov in Nemcev!

A min.

Narodni kolek še zaplenjen?! Prejeli smo:

Včeraj sem hotela oddati na pošti razglednico z narodnimi kolki „Ptuj“. Gospica upraviteljica me je opozorila, da mora vničiti vse pošiljatelj kolekovane s takimi kolki. Kako — sem se začudila — saj je bila zaplemba preklicana koj drugi dnevi. Mi pa nismo dobili nobenega preklica do danes in tako moram zapleniti vsako pismo, kolekovano s takimi kolki! — je rekla. Vprašamo: Kdo je kriv temu? Če je uradnica govorila resnico, je krivo ravnateljstvo. — Vprašanje pa je zopet: ali je tu malomarnost ali zagriženost? Vemo, da so takoj drugi dan, ko je ljubljanski drž. pravdnik zaplenil kolek „Ptuj“, redarji že stikali po tobakarnah in prodajalnah. Sedaj pa je minul že deseti dan, kar je bila zaplemba dvignena, a nihče ne misli na to, da bi to uradno naznanil. Smo pač v Pattayevi eri!

„Lavoratore“ in Slovenci. — Zadnji „Lavoratore“ poroča, da se bodo v delavskem domu vršila tri nemška predavanja, dočim nima niti besedice o predavanju dra. Merharja. Iz tega bi se dalo sklepati marsikaj. „Rdeči prapor“ pa poreče seveda, da so to le malenkosti.

Novo označanje torpedovk. Kakor poročajo z Dunaja, je cesar odredil, da se ima opustiti imena vseh torpedovk in se ima

v bodoče označiti ladje s tekočimi arabskimi številkami. To novo označanje se ima izvesti do 1. aprila.

Iz pomorske službe. Kancelist pomorske vlade Marcis Cunicich je imenovan kancelijskim oficijalom v X. činovnem razredu.

Na državnih nemških šolah v Trstu so še vedno stare razmere, tudi tozadevna interpelacija dež. posl. dr. Rybářa ni imela zaželenih posledic. Ni dolgo temu, ko je v nekem razredu dekliške meščanske šole na Piazza Lipsia neka učiteljica ženskih ročnih del nadržala slovenske učenke, ki so med sabo govorile v svojem materinem jeziku, da se tu ne sme govoriti slovenski, ampak le nemški ali laški; kdor pa hoče slovenski govoriti, ta naj gre v Ljubljano! — Na ravno tisti šoli uči slovenščino neka gospa Pohl, ki je sicer rojena Slovenka, a se čuti sedaj menda hčer Germanije. V slovenski uri zmerja učenke v nemškem jeziku, uči pa tako zanimivo, da je v začetku drugega semestra tekočega šolskega leta več deklic izostalo, ker se pač pri učiteljici, ki svojih učenek ne more okregati v tistem jeziku, katerega bi jih morala učiti, ne more pričakovati posebnih uspehov v učenju tega jezika. Hčerke deželnega poslance Pertota, ki gotovo tudi nekaj umejo o pouku materinega jezika, so tudi zapustile ta predmet. Nu, tega pa menda ne bo nikdo trdil, da so storile to zaradi tega, ker so se v šoli preveč slovenščino naučile; ampak, ker se je bilo bati, da bi po takem pouku v slovenščini še nazadovala v znanju tega jezika.

Vprašamo samo to: Koliko časa bo še trajalo to pedagoško šušmarstvo, koliko časa bo vodja Stolz še imel moč, da podrejeno mu učiteljsko podpira v zanemarjanju našega jezika?! Ali res ni nobene metle na namestništvo, ki bi to prevzetno gospodo spravila v red? Čakamo odgovora!

Ljudsko predavanje v Sv. Ivanu. V nedeljo 27. t. m. se vrši v dvorani „Narod. doma“ v Sv. Ivanu predavanje „Carigrad“. Projeciralo se bo 130 krasnih skioptičnih slik v barvah. Začetek ob 5. uri popol. — Vstopnina 20 stot.

Svetoivančani, ki se zanimata za izobrazbo in napredek, pohitite v velikem številu na to podučno predavanje, na katerem Vam bo g. predavatelj opisal lepoto turškega glavnega mesta Carigrad, ki slovi vsled svoje krasne lege po vsem svetu.

ODSEK

za ljudsko predavanje.

Predavanje Gabriela D'Annunzio v Trstu prepovedano. Slavni italijanski pesnik in pisatelj Gabriele D'Annunzio prireja sedaj po raznih italijanskih mestih turne predavanje. Nameraval je tudi priti v Trst in predavati v gledališču Politeama Rossetti. Ozirom na iredentistične demonstracije, katerim je dalo v Turinu in Milanu povod njegovo predavanje o zrakoplovstvu — govornik se je zopet dotaknil „grenke Adrie“, kar je v občinstvu izazvalo vsklike proti naši monarhiji — je tukajšnje namestništvo prepovedalo tukaj nameravano predavanje, ker da se je brezdvomo bati enakih demonstracij.

Ljudsko predavanje v Rojanu. Jutri v soboto 26. t. m. se vrši v dvorani „Konsumnega društva“ predavanje: „Carigrad“. Projeciralo se bo 130 krasnih skioptičnih slik v barvah. Začetek točno ob 7. uri zv. — Vstopnina 20 stot.

Rojančani! Delavci! Udeležite se v velikem številu tega zanimivega predavanja, v katerem Vam bo g. predavatelj z besedo in sliko opisal ponosno turško prestolnico, ki je eno najlepših mest na svetu.

ODSEK

za ljudska predavanja.

„Eintracht“ — društvo c. k. uradnikov in uslužbencev. Prejeli smo:

Ustanovni shod te nove nemške organizacije je bil jako močno obiskan od višjih in nižjih uradnikov, kakor tudi od drugih uslužbencev c. k. državnih uradov.

Koliko nam je znano je temu društvu namen: organizacija germanizatoričnega dela. Na shodu so jasno označili ta namen. Čim je — so govorili — v kakem uradu izpražnjeno kako mesto, mora društvo takoj obvestiti o tem svoje (Nemce), da bodo kompetirali. Veleznačilno je tudi, da je jeden govornikov opozarjal, naj se o tem društvu nič ne piše v javnih listih, ker to da bi le škodilo društvenim namenom!!

Ta opomin k previdnosti in tihotapskemu delovanju govori dovolj glasno in umljivo, da se hoče čim največ neopaženo zasedati naše državne urade z nemškimi uradniki kakor pijonirji vseobče germanizacije.

Opozorjamo torej na to novo nemško organizacijo vse one faktorje, ki so poklicani, da bde nad interesi naroda.

V odgovor „Slovencu“

radi napada na našo šolsko družbo.

— Sloven. delavci neliberalnega kluba v ladijedelnici pri Sv. Marku ogorčeno protestujejo proti tako izdajalski pisavi glavnega katoliškega glasila „Slovenec“ od dne 7. t. m. pod naslovom „Cirilmetodarija“. Videči in dobro sodeči, da družba sv. C. in Met. vrši res plemenito in častivredno narodno dolžnost, sklepajo neliberalci sobojevništvo z „liberalnimi“ „Cirilmetodariji“ in ob tej slovesni priliki in v trenutku, ko se ves

zavedni slovenski svet zgraža radi napada na družbo, darujejo za sv. Jakobško podruž. Sv. C. in M. K 27, h katerim je dodal g. Zidak še 5 K z geslom: Le vpijite, škripajte z zobmi, za „družbo“ bomo skrbeli — mi!!

— V protet proti „Slovencu“ daruje g. ca Joška in Anka Saksida K 2. za moško podružn. sv. Cir in Metoda. — Denar hrani uprava.

— V protest proti napadom na C.-M. družbo od strani širokoustnežev „Slovenčevih“ darovali so za podružn. sv. C. in M. za sv. Mar. Magd. zgor. in spod. po shodu v Skednju minole nedelje pri gosp. druš. gg.: Sirca Andrej K 1, po 50 stot. Kodrič Vekoslav, Kodrič Dragutin, Suga Fran, Miklavc Ivan. — Denar hrani uprava.

Benedikt Godina-Ban, podružn. blagajnik.

— Radi nesramnega napada na našo dično šolsko družbo od strani ljubljanskih efijaltov nabralo se je v Barkovljah v „Nar. domu“ K 1. Denar uprava.

— V protest proti „Slovenčevim“ Ciril-Metodariji nabral Alojzij Vrabec v gostilni pri „Francu“ K 460. — Denar pri upravi.

Tržaška mala kronika.

V Banah je včeraj orožnik ustrelil človeka! To telefonično vest smo sinoči dobili iz zgornje okolice. Vzrok da je ta, ker se je dotičnik — domačin — upri aretaciji. Danes se bomo o stvari informirali in poročali natančneje našim čitateljem.

Tatvine na morju. — Ob prihodu Lloydovega parnika „Habsburg“ v Aleksandrijo so konstatirali, da so tatinske roke posegle v tovarne pošiljke, od katerih je nekoliko zmanjkalo. Vsled poizvedeb, odrejenih od poveljnika, so bili aretirani štirje mornarji radi suma na tej tatvini in izročeni tamošnjemu avstro-ogorskemu konzulatu. Med povratno vožnjo se je dalje proizvedovalo, kar je dovedlo do tega, da so se tudi drugi mornarji vdeležili tatvine. Isti so bili ob prihodu parnika izročeni policiji. Aretiranci zaničkajo vse, da-si so v njihovih kabinah našli del ukradenega blaga.

Zadela ga kap. Ivan Primožič, star 80 let, stanujoči v ulici Carducci št. 20 je sinoči ob 8.30 šel po ulici dle Torri, ko ga je nakrat zadela kap in se je zgrudil na tla. Prenesli so ga v mestno bolnišnico. Njegovo stanje je opasno.

Izgubil oko na delu. 27-letnemu kovaču Frideriku Pfalzerju iz furl. Tržica je včeraj med delom padel kosček železa v levo oko. Privedli so ga v tukajšnjo mestno bolnišnico, kjer so zdravniki konstatirali, da je oko izgubljeno.

Nagla smrt. Terezi Končina, stari 56 let, stanujoči v ulici Farneto št. 21 je sinoči nenadoma postala slabo in nekoliko minut potem je izdahnila. Zdravnik z rešilne postaje je zamogel konstatirati le smrt.

Koledar in vreme. — Danes: Valpurga opatinja. — Jutri: Marjeta Kort. spok.

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 12° Cels. — Vreme včeraj: oblačno. Vremenska napoved za Primorsko: Motno. Zmerni vetrovi. — Temperatura mila.

Naše gledališče.

V nedeljo, 27. tek. mes., se uprizori znana „Moč uniforme“. — Jaka Štoka je svojo igrjo lepo predelal in opilil, da je zdaj prav čedno delo. Prihujala se je tako, da je doživela že dvajset predstav po Slovenskem.

Nedeljska predstava bo enoinvajseta te Štokove igre. — Upati je, da napolni naše gledališče, ker je tega res vredna in pa zato, ker je delo domačega človeka, tržaškega Slovenca.

Igra je s petjem in z vojaško godbo. Pevci bodo lepo peli, opozarjamo posebno na srebrno čisti tenor neznanega pevca, ki bo pel ulogo krojaškega pomočnika.

Opozorjamo, da zlasti z ozirom na okoličansko občinstvo bo začetek predstave točno že ob 5. uri popol.

Naše gledališče je moralo zopet odložit gostovanjsko predstavo v Gorici, ker od policije zahtevane preureditve tamošnje gledališče dvorane ni bilo mogoče še dovršiti, kakor se je prej pričakovalo.

Društvene vesti.

„Narodna Čitalnica“ v Rojanu sklicuje za danes dne 25. t. m. izredni občni zbor v prostorih „Konsumnega društva“, pri cerkvi v Rojanu, ob 7.30 uri zvečer. — Vsi člani Čitalnice, tudi bivši, so uljudno vabljeni k mnogostevilni udeležbi. — Dnevni red: volitev novega odbora in ureditev Čitalniškega poslovanja. — Zborovanje je velike važnosti. Odbor.

Občni zbor „Čitalnice“ pri sv. Jakobu bo v nedeljo 6. marca ob 4 uri pop. v društvenih prostorih. V slučaju nesklepnosti se vrši uro pozneje ob vsaki vdeležbi drugi občni zbor.

DAROVI

— Pevskemu dr. „Zarja“ v Rojanu je daroval g. J. Mislje kavarnar in pek v Rojanu K 10. — Najsrčnejša hvala!

Nar. del. organizacija.

Predavanje N. D. O. V nedeljo 27. t. m. bo ob 10. uri popoldne predaval pri sv. Jakobu v Konsumnem društvu (Čitalnici) dr. Josip Mandić o „Razvoju gospodarskih oblik od najstarejših do najnovejših časov.“ Tovariši! Udeležite se veleinteresantnega predavanja v kar največjem številu!

V četrtek dne 3. marca bo predaval pri sv. Jakobu dr. Ivan Rismondo. Tema: Ilet na Balkan.

Književnost in umetnost

Bruseljski kvartet na lok je včeraj v Schillerjevi dvorani, kakor že opetovano omenjeno, priredil koncert, ki je bil za obiskovalce naravnost senzacija. Dvorana je bila malone polna in menda vsi, od prvega do zadnjega, smo, kakor v ekstazi, sledili čimdalje bolj vsaki točki z nedeljeno pozornostjo in bolj in bolj naraščajočim razvnetjem.

Haydn, Beethoven, Dvořák! Gradacija v formi, v izrazu, v mislih. Kako rafinirano sestavljen program! V Dvořakovem kvartetu, delo 90, je doseglo razvnetje poslušalcev vrhunec; zlasti „Leuto“ je izzval vihar aplauza, ki ga ni hotelo biti konca.

Za večji del Tržačanov je bila ta slovenska muzika nekaj nepričakovane. V mislih imam osobito italijanske Tržčane Dvořák je vsled svoje blesteče fantazije in osuple tematične izpeljave naravnost očaral.

Občudovanja vredno je bilo, kako so ti štirje umetniki, Franc Schörg (I. gosli), Ivan Daucher (II. gosli), Pavel Miry (vijola) in Gaillard (vijolončel) v izredno redkem sporazumu zadeli stil vsakega dela. Le absolutna harmonija občutkov in znanja omogočuje, da štiri sicer samostojne moči soglašajo v najfinjših izrazih dinamike in metodike. Plastično je nastopal izraz za izrazom v vsakem instrumentu, kakor na dlani sem ga videl, ne samo slišal. Le en kvartet je bajboljši na vsem svetu, in to je češki kvartet! Nisem ga, žal, slišal, a verujem, saj sem — Slovan!

Žal mi je samo to, da sem pri tem koncertu videl tako malo rojakov. Pri nas v Trstu je vsak Slovenec pevec, in kakšen pevec! In kako naobražen muzik! Naj mu le rečem kaj! Ne, o tem bom danes tiho!

Želel bi samo, da bi Slovenci v Trstu, (tudi Hrvatje in Čehi — dosti jih je) kaj več storili za muzikalno izobrazbo samih sebe. Kaj je s popularnimi koncerti?

Seveda, za ljudstvo mora biti najboljše komaj dosti dobro! Ne zadostuje, da celo škoduje muzikalni izobrazbi mase, če hoče to ali ono pevsko društvo s prirejanjem obiskurnih operet, ki se dajo v dvomljivi pevski opremi, imponirati muzikalno ne naobraženim ljudem. Ti ljudje seveda niso slišali boljšega, zato jim je to višek umetnosti in njih navdušenje ne pozna mej. Lepo in prav je, da se taka pevška društva povpenjajo višje in višje, a pot do viška je dolg in težaven; ne kaže sesti še na prvi kilometer.

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila jutri v soboto 26. t. m. od 9—11 predp.

Zlata verižica, kredenčna omara iz orehovine z mramorjem, posoda za cvetice, škaflija za dragulje, divan s zrcalom medaljon, etagère, nočna omarica, umivalnik z mramorjem in zrcalom za dve osebi, chiffonier, obešala, toaleta s štirimi zrcali, pult, mizica, stelaže, skodelice, stoli leseni in beli za mlekarne.

Giacomo Monaro

urar in dragotinar v Trstu, ulica della Guardia 22

VELIKA IZBERA SREBRNIH IN ZLATIH PREDMETOV. — POPRAVE IN NAROČILA SE IZVRŠUJEJO PO NAJZMERNEJŠIH CENAH.

Kupuje se zlato in srebro.

Zaloga ovsa

klaje, detelje in korobačev po zmernih cenah

Trst, ulica Belvedere šte. 19 in ulica del Bosco šte. 14.

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu: Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebske tovarne.

ul. Kapa V. T. 1118, 6. 9. L. V.

Velika zaloga fotograf. aparatov s pritlikinami

Rodolfo Buffa

optik, Trst, Corso šte. 2.

Bogat izbor Kodakovih aparatov in vseh izdelkov znane družbe „Eastman KODAK“. Aparati Zeiss, Goerr, Huttig, Erman, Krügener, Busch, Mackenstein Ltd. Ltd. Tvrda sprejema vsa dela razvijanja fotografij, izdeluje in povečuje fotografske posnetke vestno in PO NIZKI CENI. CAMERA OBSCURA na razpolago gg. ključem. Navadni in prizmatiki daljnogledi (Feldstecher) gledalski daljnogledi, naočniki baro- in termometri ter vsi opt. predmeti. Plošče, film in papir iz najboljših tovaren.

Mnenje gosp. profes. dra. H. Schmidta v Linc

primarija deželne porodilnice.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Naznanjam Vam, da je Vaše ŽELEZNATO KINA - VINO SERRAVALLO (Vino di China Ferruginoso Serravallo) izvrstno, krepilno sredstvo po kroničnih in mrzličnih boleznih.

LINC, dne 7. februarja 1903.

Profesor Dr. SCHMIDT.

Veliki kinematograf BELVEDERE

TRST - ulica Belvedere 19 - TRST

TRI NOVOSTI! Od petka 25. do 28. februarja 1910: TRI NOVOSTI!

1) Velika škoda provzročena od toče v severnih deželah. (Po naravi). 2) PAULI (Velika zgodovinska drama). 3) Tatovi oblek. (Komično).

Prvi sedeži 40 st., II. 20 stot.

Otroci in vojaki 10 stot

Prvi sedeži 40 st., II. 20 stot.

Točna in solidna postrežba

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedicij, podjetje

Rudolf Exner, Trst

VIA DELLA STAZIONE šte. 17

Filijalke: v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v saprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse svetovne proge. Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shranjevanje za to pripravljena suha skladišča.

EDINI TRŽAŠKI ZAVOD ZA ČISCENJE IN SHBANJEVANJE PREPROG „VACUUM CLEANER“.

Točna in solidna postrežba.

POHIŠTVO

SOLIDNO: in: ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - VIA MALCANTON - TRST

Predno nakupite pohištvo, blagovollite obiskati

zalogo pohištva Angelo Palma

TRST, ulica Glosuè Curducci 20, kjer najdete solid. blago

po najnižih cenah.

Pri nakupovanju jedilnih, spalnih in prejemnih sob, posebne olajšave.

novoporočencem

Panificio

renomirana tvornica za pečenje izvrstnega

čajnega in dezertnega kruha.

ski „konfin“ in si nadeti lovorjev venec. Naprej! to bodi naše geslo! Učimo se tudi od nasprotnikov. — Italijanski „Quartetto triestino“ prireja popularne koncerte, vstopnina 20 vinarjev, kjer se ljudstvu nudi: Debussy, Čajkovsky, da, celo — Maks Reger! Videl sem, da je bila dvorana do zadnjega kotička polna in sto in še več ljudi je moralo zopet domov.

Naj skrbi „Glasbena Matica“, naj skrbi „N. D. O.“ za take ljudske koncerte, a naj vedno misli na to, da je za vzgojo ljudstva najboljša komaj dosti dobro. Stara, a vedno zlata vredna pedagoška resnica! Adamič.

Vesti iz Goriške.

Iz Dutovelj-Skopo. V dopisu: „Razmere na državni železnici“ v nedeljski številki „Edinosti“ kritikuje neki dopisnik delovanje dveh uradnikov. Nam sicer ni položaj natančno znan; le toliko moramo povdarjati, da je gosp. Sluga, postajenačelnik v „Dutovelj-Skopo“, mej nami splošno priljubljena oseba, ker opravlja svojo službo vestno in natančno ter se je ob raznih prilikah izkazal povsem plemenitega za našo narodnost. Želimo le, da bi še mnogo časa mej nami služboval. Eden za več njih.

Iz Tržiča. Princ Aleksander Thurn Taxis je predložil okr. političnemu oblastvu načrt za hidravlične naprave ob Timavu.

Načrtu je namen izkoriščati vodne sile Timava v industrijske svrhe, kakor tudi za napeljavno vodo v Tržič, Sesljan, Devin in druge bližnje kraje.

Gradiščansko glavarstvo je odredilo komisijonelni navod na dan 28 t. m. ob 9. uri predp.

Ljudski shod socialnih demokratov se je vršil v nedeljo 20. t. m. Otvorili so se novi prostori delavskega doma v ulici Treh kraljev št. 16. Govorila sta dr. Tuma in sodrug Tuntar.

Vojak se ustrelil. Na goriškem gradu se je v četrtek s strelom iz puške usmrtil 23-letni pijonir Ivan Rziha, doma iz Radavca v Bukovini.

Vesti iz Istre.

Nadvojvoda Fran Ferdinand v Puli. Iz Pule 24.: Nadvojvoda Fran Ferdinand in njega soproga sta napravila več izletov v okolico Brionskih otokov. Včeraj sta obiskala v Puli Avgusta Tempel, grad, zlata vrata in muzej. Danes se je nadvojvoda na janti „Lacroma“ pripeljal v pomorsko lukso in si ogledal eskadro.

Vesti iz Kranjske.

Slovanski gospodarski kongres v Ljubljani. Dne 13. in 14. avgusta t. l. se bo vršil v Ljubljani slovanski gospodarski kongres.

Gospodarstvo.

Živnostenska banka pro Čechy a Moravu, v Pragi, podružnica Trst, Via Nuova 29. — V seji upravnega sveta, ki se je vršila dne 17. t. m., je bila predložena in odobrena bilanca za leto 1909, katere izkazuje po odbitku upravnih stroškov, davkov itd. K 3.304.721-46 čistega dobička, proti K 2.702.482-88 lanskega leta. Statuarna dotacija varnostnega zaklada znaša — K 174.283-53 proti 143.615-78. Pri tem je vredno pripomniti, da je čisti dobiček obresti samo za K 23.275-39 (K 3.836.452-20 proti K 3.859.727-59) nižji od dobička obresti lanskega leta, vključno temu, da pogoji za kreditne poslove v minulem letu vsled izredne preobilnosti na denarnem trgu niso bili ravno povoljni. Ta razmeroma večji donos je banka dosegla vsled mnogo večjega prometa v kreditnih poslovi. Največji vseh izkazuje banka iz svojih komisijskih poslov, katerih čisti dobiček znaša K 2.889.934-93 (proti K 1.662.378-76). Na davkih in prispevkih je banka plačala K 869.159-31 proti K 705.303-24. Na bančnih poslopih so se izvršili primerni odpisi. Občnemu zboru se bo stavil predlog, da bi se po odpisu statutarne dotacije rezervnega zaklada K 174.283-53 (143.615-73) dodelilo K 200.000 varnostnemu zakladu, odpisalo K 100.000 s poslopija št. 862 na Prikopih „Hotel pri črnem konju“ ter izplačala 7 od sto dividendo proti 6 in pol od sto. — Ostanek od K 419.493-19 proti K 280.990-49 se prenese na nov račun.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj ins. oddelku.

Spretna likarica na svetlo se priporoča v ulici Rugg. Hanna 11. II. nadst.

Krompir za seme roza, rudeč, prodajam v ulici G. Gattari št. 48, Antoni 303

LISTNICA UREDNIŠVA.

Zopet čujemo o nevolji tu pa tam, ker marsikatero doposlano nam stvar ne moremo tako sproti priobčevati, kakor bi dopisniki želeli. Uverjeni naj bodo, da je nam samim najbolj žal, da nas važni dogodki tako prehitujejo, da jim ne moremo biti na uslugo. Zato jih moramo zopet prositi potrpljenja.

Odlikovani fotografski atelje

A. JERETIČ, Trst ul. Poste 10, Gorica, Gosposka ulica 7.

Učiteljica išče službe kot domača učiteljica. Zmožna je poučevati v slovenskem, nemškem in deloma italijanskem jeziku. Ponudbe na upr. „Edinosti“ pod „Učiteljica“.

Proda se hiša z gostilno in trgovino, pet minut oddaljena od železniške postaje na Tolminkem. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti pod „štev. 264“.

Proda se po 62 kron deset novih šivalnih strojev „Singer“ kupljenih na dražbi. Triletno jamstvo. Via Santa Caterina št. 9 skladišče 1. A.

Zobotehniški pomočnik z tri-letno prakso in dobriimi spricvali išče službe pri kakem zobozdravniku v Trstu ali v drugem mestu. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti.

Dober glasovir se prodaja po nizki ceni. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti.

Podpisana priporoča svojo dobroznano gostilno

„Pri stari breskvi“ v ulici Belvedere št. 17, kjer toči najboljši KRAŠKI TERAN, istrsko črno in vipavsko belo vino. Domača kuhinja Postrežba ob vsaki uri z miznimi in gorkimi jedili. Postrežba točna. — Cene zmerno.

Za obilen obisk se priporoča udana **Josipina Fišer, gostilničarka.**

Kdor hoče dober zajutrek naj se oglasi pri **Antonu Ivančič-u, Trst**

ulica della Stazione št. 13

kjer dobi gnjat, salami, sir in razne s'anine kakor tudi raznovrstna vina in vedno sveže **— Dreherjevo pivo. —**

Podpisani naznanjam slavn. občinstvu,

da sem otvoril znano gostilno

„Pri Valentinu“, Trst

Barriera vecchia št. 34.

Točil bom pristna vina. — Dobra domača kuhinja cenj. gostom vedno na razpolago

Za obilen obisk se toplo priporoča **A. DEKLEVA.**

GOSTILNA

„Andemo de Natal“

TRST, Belvedere št. 47

toči furianska in dalmatinska vina kakor tudi

I. vrste Puntigamsko pivo vedno sveže

Domača kuhinja. Cene zmerno.

Trgovin. čevljev

Antonio Bassi. Trst, ul. del Rivo 42

!!! VELIK IZBOR ČEVLJEV LASTNEGA IZDELKA PO ZNIŽANIH CENAH, DA SE OLAJŠA SL. OBČINSTVU NAKUP. !!!

Saloga tu- in inozem. vin, spirita, likerjev in razprodaja na debelo in drobno

Jakob Ferhauc, Trst

Via delle Acque 6, nasproti Caffè Centrale

Velik izbor francoskega šampanjca, penečih de-

sertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux

Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum

konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovci

slivovci in brinjevo. Izdelki I. vrste, došli iz de-

ličnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Raz-

pošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtev in

franke. — Razprodaja od pol litra naprej.

Naznanilo.

Vse obstoječe blago ULICA CAMPANILE št. 23 se danes preseli

v ulico Barriera vecchia številka 22, Trst.

Prodajalo se bo še nadalje po znižanih cenah obleke, perila, perkal zefir.

Popolne moške obleke K 12 Hlače . . K 1'80

Delavske srajce 1 Nogavice . . -20

Vsi drugi predmeti po konkurenčnih cenah.

Velika zaloga praznih buteljk

Trst, Via delle Ombrelle 5. Telefon 71, Romano 11.

GUIDO & UGO COEN

100.000 buteljk od šampanjca za refosk. Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake

vrste za refosk, šampanjec, bordeaux, rensko vino, konjak, itd. — Velika zaloga bu-

teljk od pol litra in od eden in pol litra. Damjane iz stekla opletene.

Prevzamejo se določiljave nr deželo. Kupuje razbito steklo vseh vrst

Josip Črnigoj

priporoča slav. občinstvo svojo

pekarno in sladničarno

O pustnem času dobiva se tudi

gorkih kropfov.

Ulica Ferriera 37 vogal ul. Conti.

A. Millovatz

mehanična delalnica

Trst — ulica del Trionfo 1

izvršuje vsakovrstna

kovaška in mehaniška dela

kakor tudi niklovanja.

Nova prodajalnica

kuhinjskih potrebščin

košev, stolic, stekla, lesenih predmetov, svetilk, žlic, vilic, kozarcev in buteljke za krčmarje. **Jos. Adamich, Trst**

ulica Giulia vogal ulice Kandler št. 10.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča

Marije ud Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove

(vogal Torrente) Alla città di Londra

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške in dečke kostumi za otroke. Površniki, močne tope, kožuh in rarnih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke. Tiroleški loden. Nepremočljivi plašči (pristni angleški) Specialiteta: blago tu- in inozemskih sovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

RIHARD NOVAK & C.

Pekarna in slaščičarna s prodajo moke

TRST — ULICA FARNETO ŠT. 13

Specialiteta: Biskotini

Ob priliki prazn. „Vseh Svetih“ — FAVE — 12 mandeljnov po K 2 40

222 kilogram. 222

Ivan Godina

stavbni klepar

TRST - ulica Scussa št. 3 - TRST

Izvršuje vsakovrstna v to stroko spadajoča dela :: kakor n. pr. stavbna, pomorska in obrtna. :: Poprave iz bandona, cinke, medena, bakra itd.

se izvršujejo točno in solidno.

KOPELJI IN SESALKE PO NAROČILU. - Pro-

daja kuhinjskih in kmetijskih potrebščin t. t. d.

vse to po najnižjih cenah.

Velik izbor izdelanega perila, ovratnikov, zapestnic, srajc, nogavic in rokavic!

Žepne rute tucat od K 1 — dalje. Rokavice iz kože od K 2'30 dalje. Dežniki od K 2'50 — dalje.

Vse to se dobiva v novi prodajalni

Enrico Zerquenich

Trst, Passo S. Giovanni 2 (nasproti Novim obokom).

Izključno edini slovenski gostilničar

ki toči najboljšo vino!

Kdor gleda svoje zdravje, mora iti v gostilno

J. Leban, ul. Salice, Trst

pod stopnicami, kjer toči dobro vipavsko po 2-64 stotink liter. I-trako po 64—56 stotink liter

Za obilen obisk se sl. občinstvu priporoča J. LEBAN.

Giulio Reddersen

TRST, ulica Giosuè Carducci št. 23

TELEFON št. 813

Kirurško orodje, ortopedični aparati, Modorol, umetne roke in noge, bergije, klini pasi, elastični pasi in nogovice, elektroterapevtske priprave, aparati za tubalno. SKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdrav-

ljenje. Potrebščine iz gum. in nevrodinoga

blaga.

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. r.

(zraven Restavracije Cooperativa ex Hackert)

prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo itd.

Najdogovornejše cene.

POZOR! Skladišče ni v pritličju ampak v prvem nadstropju

!Emporij!

„ALLA MODA TRIESTINA“

Trst - ulica Farneto št. 4.

ODPRLA SE JE

NOVA „PRODAJALNICA“

manifakturnega blaga

ter blaga vsake vrste, konfekcionirana, kakor tudi drobnarije. Lastna izdelovalnica. Krojačnica za ženske izdelke.

Veliko iznenadenje!

!! Cela oprema za neveste zastoj !!

Se priporoča trdka BORSATTI & Co

Posestniki pisalnih strojev.

Kdor se hoče izogniti nadležnim in dragim popravam ter želi ohraniti pisalni stroj v popolnem redu in brezhibnem stanju naj ne zamudi naročiti se za mesečno obdržanje in vzdrževanje pisalnih strojev, s čimer se zjamči stroj za neomejen čas in trajno delovanje. CENA K 1 — na mesec za stroj.

Alfred Kubiček, Trst

Corso št. 23, prvo nadstropje.

(Popravljalnica pisalnih strojev s zalogo pečatov barv, trakov itd. itd.)

V krojačnici Amalija Podgornik Trst, ulica Farneto št. 40

odlikovani z diplomom na razstavi malih obrti, izvršujejo se obleke za gospe in sicer po zadnjih vzorcih in pariškem kroju. Paletots, Blouses in plesne obleke. Cene zmerno. Srejejo se gospice v poduk proti mali odškodnini.

SAMO

MINLOS PRALNI PRAŠEK

NAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILIONI

Je tisti, o katerem pravi znani in odlični kemik milne industrije, g. dr. K. DEITE — Berlin, da ima veliko pralno moč večjo nego milo ali milo in soda ne da bi se lostil perila.

Minlos^{ov} pralni prašek

je torej najboljši, kar se more rabiti za pranje perila, varuje perilo kar se najbolj da misliti, je POCENI in daje

blišččo beloto in je popolnoma brez duha.

Zavitek 1/2 kg stane samo 30 vin.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonijalnimi blagom in milom.

Na debelo L. Minlos

Dunaj, I. Mölkerbastei 3.